

Redacția, Administrarea,
și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 33
Prețurile abonamentelor în
românești și strălucitoare
și în franci.
Abonamente în primăvara în
Administrația în Brașov și în
redacția Brașov de abonament:
în Viena: M. Duka, Kärntner
Strasse, Rudolf House, J. Gopnik
Kochergasse; Anon Oppold, J.
Dassner, in Rudolfsplatz; A. F.
Schlagbaum, Kärntner Strasse; în
București: Agence Rossi, Suc-
cursele de România; în Ham-
burg: Karoitz & Ledermann.
Prețul inserțiilor: o secție
armonioasă pe o coloană 6 sr. și
8000, simbru pentru o publi-
citate. Publicitățile care sunt
tarifă și învoiaș.
Reclame pe pagina 3-4 a o
secție 10 cr. sau 60 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXI.

„Gazeta” iese în tă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 5 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
PENTRU ROMÂNIA și strălucitoare:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
poștale din țară și din arare
și la dd. colectorii.
ABONAMENTUL PENTRU BRASOV
Administrația, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 6 fl., pe trei luni 4 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 8 fl., pe trei luni
5 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 42.

Brașov, Luni-Marți 24 Februarie (8 Martie)

1898.

Schimbare de guvern în Austria.

Cine ar fi crezut, că tocmai în situațiunea dificilă și încurcată de ați, politica cercurilor dirigitore din Austria va produce în timp de douăzeci și patru de ore o schimbare de guvern, care pôte să aibă cele mai serioase consecențe.

Ministeriul-Gautsch ajunsese la punctul de a lua o poziție hotărâtă față cu luptele înverșunate naționale dintre Cehi și Germani în estuinea limbei. Numai Sâmbătă s'au publicat în foia oficială noile ordonanțe de limbă, ce le-a dat guvernul Gautsch pentru Boemia și Moravia, prin cari se modifică în mod esențial ordonanțele date de Badeni în Aprilie anul trecut, în jurul cărora scim, că s'a învârtit certa înfocată națională și cari au fost cauza principală a opozițiunii Germanilor și a obstrucțiunii lor în parlament.

Aceste nouă ordonanțe de limbă erau de mult pregătite și scim, că ministrul-președinte Gautsch a umblat mult să se înțeleagă cu capii partidelor asupra revisuirii ordonanțelor lui Badeni, în scopul de a delătura plângerile capitale ale Germanilor în contra lor și de a face astfel posibilă o împăcare o divergențelor.

Era de așteptat deci, că după publicarea noielor ordonanțe ministeriul Gautsch va încerca să vadă cum o va pute scote la cale cu ajutorul lor și ce poziție vor lua Germanii și Cehii față cu ele.

În loc de acesta însă cabinetul Gautsch și-a dat demisiunea, ca și când din capul locului n'ar fi intenționat mai mult, decât a da gata noile ordonanțe și a conchiama „Reichsrath“ul, lăsând totă grija muncii, ce-l mai aștepta de aci încolo, în sarcina succesiorilor săi la guvern.

Ceea ce a surprins mai mult și a produs mare senzațiune pretutindeni în monarhia, este iuțela cu care în aceeași zi, când de-odată cu publicarea noielor ordonanțe de limbă cabinetul-Gautsch și a cerut demisiunea, Majestatea Sa a și primit-o, însărcinând imediat cu formarea noului cabinet pe contele Francisc Thun-Hohenstein, fostul locțiitor al Boemiei.

S'a mai vorbit în zilele din urmă de-o eventuală înlocuire a lui Gautsch prin contele Thun. Dér, cum am dis, nimeni nu aștepta, ca tocmai acum ministeriul Gautsch să fiă dimisionat.

Se nasee dér întrebarea, care este scopul acestei schimbări în guvern? Cum va fi compus și ce direcțiune va avé noul cabinet Thun? Căci una este invederat: contele Francisc Thun de sigur, că nu va fi chemat să continue simplul opera cabinetului Gautsch. Lucrul acesta îl putea face foarte bine însuși Gautsch. El neîndoios deci, că contele Thun are o misiune specială, care de altminterlea rezultă și din poziția lui de mare senior al Boemiei și din caracterul lui pronunțat politic.

Se scia dela început, că baronul Gautsch cu ministeriul lui de funcționari avea să umple numai golul produs prin retragerea cabinetului Badeni, până-ce va veni un alt ministeriu c'un program politic bine definit. Fi-va acesta viitorul ministeriu-Thun? Ori stăm față érași cu unul din nesfârșitele experimente de caracter provisoriu?

Aici se concentrează totă gravitatea situațiunii, și astăzi numai combina putem pe basa celor ce le scim despre personalitatea și rolul politic al viitorului ministru-președinte, în legătură cu cele ce s'au petrecut până acuma în Austria.

Cine e contele Francisc Thun și care este politica lui?

El a fost unul din conducătorii marilor proprietari boemi conservatori în dieta boemă. În calitatea această contele Thun a ținut înainte cu 9 ani, la 5 Oct. 1888, un discurs în dieta Boemiei, care a făcut pe atunci senzațiune în întrégă monarhia. În acest discurs el a desfășurat vederile conservatorilor boemi, combatând de-opotrivă intrasigența Germanilor, ca și tendințele estreme naționale ale Cehilor tineri. N'a înțelăsat a da un bobernac și liberalismului, plângându-se mai ales în contra agitațiunii ce au fost înscenat'o Cehii tineri liberali în contra preponderanței aristocrației boeme. S'a mai mărturisit în acel discurs, ca un sincer apărător al principiului egalei îndreptățiri a popórelor monarhiei, asigurând, că acesta este și programul clubului marilor proprietari boemi. El și-a sfârșit discursul său exclamând: „Dea ceriul, ca ungerea și încoronarea cu Coróna St. Venceslau să strângă și mai tare legăturile, ce légă pe iubitul domitor cu poporul său credincios!“

Venirea la putere a acestui bărbat politic din sinul aristocrației boeme conservatore este, în împrejurările grave de față, un eveniment. Scirea despre însărcinarea contelui Thun cu formarea noului cabinet a produs mari îngrijiri nu numai în tabăra Germanilor din Austria, ci și între Unguri. Temerea, că érași s'ar pute face un experiment federalistic, este mare, și „Pesti Naplo“ s'a și grăbit a-i da expresiune exclamând: „Unde ar ajunge lucrurile, decât în Austria s'ar realiza programul, ca punctul de greutate al puterii legislative să se străplante în dietele provinciale și astfel să se creeze un federalism, în care Slavii și clericali ar juca rolul decisiv? Ce s'ar alege din dualism și din politica esternă concepută în spiritul

lui Andrassy? Putem noi crede, că federaliștii slavii se vor opri la granițele Ungariei, și nu este probabil, că se vor nisui a trage și naționalitățile noastre în cercul influinței lor?“

Nu mai puțin îngrijat se arată și „Pester Lloyd“, dér se mângăe cu credința, că contele Thun n'a primit să formeze cabinetul cu însărcinarea de a pune în viață această formațiune de federalism moderat. E convins însă numitul diar, că contele Thun nu este o „personalitate neutrală“. „Fără îndoială — dice — el are un program clar circumscris și fără îndoială se va strădui de a executa acest program cu partidele și naționalitățile, decât e posibil fără ele, și chiar și în contra lor de va fi de lipsă“.

Îi vine greu a crede foiei unguresci, că contele Thun va aduce federalismul, dér vede, că de astădată nu se tractează numai de un schimb de persoane și că noul ministru-președinte are problema și voința de-a face ordine, — ordine cu orî-ce preț, chiar de ar suferi printr'asta condițiunile unei guvernări constituționale.

Tote acestea marcheză destul de viu grava importanță, ce o au noile schimbări în Austria pentru întréga monarhia dualistă.

Din Austria.

„Wiener Zeitung“ a publicat în 5 Martie noile ordonanțe de limbă pentru Boemia și Moravia, datate dela 24 Februarie 1898.

Prin aceste ordonanțe Boemia se împarte în trei teritorii de limbă cu officii curat cehice, curat germane, și mixte germane-cehice. Limba oficială a fiă-cărui cerc se stabilește după datele recensământului populațiunii; mixte sunt acele comune séu

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(3)

Pagini din istoria războiului slavo-turcesc.

(Narațiune, de G. Veririgen.)

(Urmare.)

Reîntorcându-se acasă din grădina Demidov, multă vreme Bacalin n'a putut să se liniștescă, ci umbla agitat prin odaia în sus și în jos. Ce s'a întâmplat cu el? Ce-i cade lui atât de greu, de ce-i așa de trist, ca și când l'ar fi ajuns o mare calamitate? Dér éta, că scose din buzunar fotografia Nataliei Alexiewna și o privese lung. Fotografia nu este decât o palidă imitație a figurei strălucitoare, senine și pline de viață a modelului viu. Bacalin n'avea nevoie de mai mult — fantasia lui suplini desenul defectuos. Repede, foarte repede își aduse aminte de toate mișcărilor, de surisul și de orî-care cuvânt al ei — și inima i-se întristă tot mai mult. Chipul fetei par'că creștea înaintea ochilor săi. Începă să se alipescă cu întreg sufletul de această figură draguță și strălucitoare. Câteva minute încă — și s'a convins, că o iu-

besce. Simțul acesta, pe care nu l'a mai avut în viață, s'a născut și s'a dezvoltat repede în el, făcând minunul — a sgduit și deșteptat pe Bacalin.

Éta — aici e viața, aici este tot, ce căuta el înzadar! Se credea nenorocit, vrednic de compătimire. El, omul independent și cu stare dinaintea cărui nici un drum nu era închis, nu putea afla în viață nici scop, nici muncă, își pierduse cu totul terenul de sub picioare... Și fetița această, acest neespert copil cu gândirea și inima ei sănătoasă i-a spus ce trebuie să facă, cum trebuie să trăiescă pentru el și pentru alții: da, el, ajunsese oblu la calea dreptă, și cât de fericit pôte acum, ce lumină și bucurie pôte fi în inima lui!... „I-au bătut!... Ei, multă-mită lui Dumnezeu!“ — aceste cuvinte îi veniră în minte lui Bacalin. În iritația, ce-l stăpâna, s'a ridicat și din nou începă să se plimbe prin odaia, frecându-și nervos mânilor. Unde a fost ore până acum, de n'a înțeles, n'a văcut nimic?

Dela primul moment al începutului luptelor slave, a cetit regulat diarele, a discutat evenimentele tocmai așa ca orî și cine, ba a subscris o sumă destul de considerabilă pentru comitetul slav. A cetit și a aușit despre barbariile contra Bulgarilor

și când se întâlnea cu cunoscuți dicea adesea: „Asta nu mai e de suferit e revoltător!“ Dér cu toate acestea inima lui nu s'a revoltat, n'a sângerat. Față de tot ce — după expresia birjarului — se întâmpla cu „ai noștri“ el se purta, ca și față de ceva foarte îndepărtat, care n'avea nimic comun cu viața lui interioară. A fost călătorit din Petersburg, și a dat și prin Moscova, a petrecut la sat și pretutindeni; dér în tot locul a aușit aceleași lucruri. Ba chiar și expresia despre „ai noștri“ n'a aușit-o întâiași dată, țărani dela sate vorbeau tot așa. Până acum însă el nu observase, nu înțelesese mișcarea, ce din și în și lua porții tot mai mari. Numai în acest moment a înțeles-o și a simțit-o, și deja nouă gândiri, nouă sentimente îl cuprinsă cu forță neobișnuită.

Ceea ce înainte i-se părea străin și departe, de-odată îl atinse de aproape. Ea, debila față, a lăsat totul, a jertfit toate și s'a dus să indure calamități, să obosescă și să împlinescă o modestă chemare. Nimeni n'a sfătuit-o la acesta. S'a dus ore numai singură? Dér nu se duce fiă-cine, care pôte, care inimă sănătoasă are și ale cărui mâni nu sunt legate de împrejurări? Câte-va momente încă, — și Bacalin

sciea, ce are de făcut. Acum se gândia numai, cum să-și pună mai grabnic toate la cale, ca să nu piardă nici un moment. A pierdut destul de multe... Omul, care a uitat dintr'odată tot ce-l chinuia, adormi liniștit și cu bună dispoziție...

IV.

A doua zi dimineața începă a-și face pregătirile. Pasaport își căpătă fără de nici o greutate. Directorul cancelariei, care eșise din odaia de lucru a „autorității mai înalte“, ca să raporteze despre cererea lui Bacalin, făcă o mișcare mult promițătoare spre ușa închisă.

— Contele doresce să te vadă, dice el c'un ton binevoitor. „Eu nu l'am văcut de doi ani“ — își va fi dis Bacalin intrând pe ușa uriașă, ce i-o deschise servitorul.

Contele ședea la birou, în mijlocul unui morman de acte și hârtii. Tocmai acum sosise din străinătate, dela băi, și avea mult de lucru. Se ridică, întinse amical mână lui Bacalin și-l invită să ședă.

— De mult, foarte de mult nu te-am văcut, Nicolai Stepanic. Cum îți merge cu sănătatea? Pare că a-i fi palid? Voesci să te recreezi... pentru Dumnezeu... pentru Dumnezeu!...

cercuri, unde la recensământ cel puțin a patra parte a locuitorilor s'au mărturisit ca Cehi s'au Nemți.

În ținuturile curat germane dela funcționari nu se pretinde cunoștința limbii cehice, și așa n'au să învețe nemțește nici funcționarii cehi din cercurile curat cehice. În cercurile mixte se cere cunoștința ambelor limbi.

Oficiile superioare de apelațiune vor funcționa în ambele limbi fără deosebire.

Moravia într'ăgă este considerată, ca țară cu limbă mixtă. În cercurile curat cehice și mixte din Boemia se introduce limba cehică și ca limbă de serviciu intern. În Moravia însă nu.

Ordonanțele susțin principiul unității țării boeme.

În același număr fôia oficială publică patenta împărătească prin care se convocă „Reichsrath“-ul pe ziua de 21 Martie 1898 în Viena, și se numește totodată presiul camerei seniorilor.

În noptea de Sâmbătă spre Duminecă s'a făcut cunoscută primirea dimisiunii cabinetului Gausch și numirea contelui Thun de Hohenstein. ca ministru-președinte, însărcinat tot odată cu formarea noului cabinet.

Sistemul de suspiționare și Asociațiunea. N'a trecut încă anul de când guvernul unguresc a venit cu monstruoasa sa pretensiune, ca să se ștergă din titlul Asociațiunii noastre literare culturale cuvântul *transilvănean*, pentru ca ast-fel să se delătore or-ice suspițiune față cu tendințele acestei societăți — și etă că 7 luni după confirmarea nouelor statute, guvernul se lăgă acum din chiar senin de ajutorul anual de 400 fl. ce Asociațiunea îl primese din 1878 dela societatea „Transilvania“ din Bucuresc, cu scop de a-l împărți după propria ei chibzuință între învătăcei meseriași români dela noi. Scopul este să se suspiționeze din nou Asociațiunea.

În Decemvre a. tr. primarul Sibiului a cerut dela Comitetul Asociațiunii informațiuni despre amintitul ajutor. În Februarie primăria a provocat din nou Comitetul să răspundă la următoarele caracteristice întrebări: 1) *pe ce basă a mijlocit Asociațiunea stipendiu lui Iuliu Fogarași?* 2) *mijlocit'a Asociațiunea și alte asemenea ajutoare s'eu stipendii?* 3) și dela cari societăți din străinătate și pentru cari persoane?

Comitetul a decis a răspunde, că Asociațiunea n'a mijlocit, ci a conferit acel stipendiu pe baza unui concurs public din suma de 400 fl., ce i s'a pus la dispozițiă din partea societății „Transilvania“. Pe baza statutelor Asociațiunea are drept atât de a primi donațiuni, cât și de a împărți stipendii. La a doua și a treia întrebare a

hotărît a răspunde, că Asociațiunea peste tot nu a mijlocit ajutoare s'eu stipendii și că, afară de aminti ajutor anual dela „Transilvania“, nu a primit dela nici o altă societate din străinătate ajutoare s'eu stipendii.

Aceste date, ce le găsim în procesele verbale ale ședințelor comitetului publicate în „Transilvania“, vorbesc destul de elocuent.

Universitatea din Budapesta și Regina României.

Rectorul Universității din Budapesta ne adresază în limba română, următoarea scrisoare:

Onorate d-le Redactor!

Cu deosebită stimă viu a Vă ruga să binevoiți a publica în prețitul diar al Domniei Văstre alocuțiunea mea înscris transpusă Majestății Sale Reginei României.

Budapesta în 28 Februarie 1898.

Dr. Herczegh Mihály,
rektor magnific.

Majestate!

Augustă Dómnă!

În zilele din urmă ale lunii Septembrie patria și capitala noastră au avut însemnata onoare să fie vizitate de o Augustă persoană împreună cu soțul Ei regal, care atât de astă-dată, cât și cu mult mai înainte a dat mereu dovești de dragostea Sa pentru literatele maghiare și mersul vieții noastre artistice.

Simțemintele aceste distingătoare ale Majestății Sale reginei Elisaveta Luiza Ottilia a României sunt pentru noi cu atât mai măgulitoare și onorătoare, cu cât Majestatea Văstră sunteți nu numai zelose, ci tot-odată una dintre cele mai de valoare, mai sublime și mai de frunte muncitoare spirituale ale literaturii moderne.

Scrierile beletristice ale Majestății Văstre de un efect dintre cele mai moralizatoare au devenit foarte apreciate în literatura universală și v'au făcut și până acum numele neperitor și strălucitor vestind splendore spiritului și minții Majestății Văstre.

Stăruința însuflețită d'eu, cu care Majestatea Văstră V'ați indeletnicit așa d'icând din frageda copilărie încă de a Vă ocupa cu diferitele ramuri ale poeziei și recunoștința de obște, ce însoțese de regulă stăruința de fier, nu dobândesce însemnătate înainte prietinelor și cultivatorilor poeziei prin înalta Văstră poziție de regină, ci prin acea putere divină launtrică, care Vă este înăscută ca o însușire personală și care nu p'ote fi învățată dela nimeni.

Poesiile, poveștile, romanele și drama Majestății Văstre arată o însușire atât de particulară a spiritului Vostru înalt, o simțire atât de nobilă și un gust atât de fin, încât ele au avut atât din punctul de vedere moral, cât și din punctul de vedere

estetic o înrîurire dintre cele mai binefăcătoare asupra cercurilor celor mai largi.

D'eu este Augustă Dómnă în cercul de activitate literar al Vostru un teren, care stă într'o înrudire strînsă cu activitatea științifică și care pentru noi Maghiarii are o deosebită însemnătate. Căci Majestatea Văstră, ocupându-Vă cu multă stăruință și cu adunarea și prelucrarea cântecelor populare românesce, Ne dați prin acesta în mână o chee prețioasă la înțelegerea vieții spirituale a numeroasei populațiuni de naționalitate română din patria noastră, Ungaria.

Suntem fericiți a Vă pute aminti la acest loc, că Majestatea Văstră a prelucrat în marea Sa operă poeticodramatică tocmai subiectul uneia dintre cele mai frumoase bucăți ale poeziei noastre populare

În afară deei de stima personală cea mai profundă, în deosebi și mai cu semnă aceste au fost meritele literare, cari au determinat Universitatea din Budapesta, cea mai veche, cea mai înaltă și cea dintâi instituțiune de cultură din Ungaria să proclame cu mare însuflețire și în unanimitate pe Majestatea Sa, Elisaveta Luiza Ottilia, Regina României, de doctor de onoare al facultății de filosofie, înaintând această diplomă prin o delegațiune.

Bine-voiți Majestate a primi din partea Universității din Budapesta, cea mai veche și cea mai înaltă instituțiune de cultură maghiară, omagiile cele mai respectuoase ale literaturii și culturai maghiare.

Al Majestății Văstre

umilit serv

Dr. Herczegh Mihály m. p.
rektor.

Noi, rektorul și cea mai însemnată și mai vestită Universitate de știință regung. din Budapesta.

Solutăm cetitorial!

Fiind-că Majestatea Sa, Elisaveta Luiza Ottilia, regina României, prin publicarea opurilor Sale literare beletristice și-a câștigat merite neperitoare și tot-odată a documentat prin această cunoștința științelor artistice și filosofice în modul cel mai escelent și în felul acesta a împodobit majestos S'eu nume cu cea mai profundă stimă: Noi, respectând cu omagialitate aceste virtuți și eruditatea dovedită în științele de arte frumoase și filosofice, pe Majestatea Sa regina Elisaveta Luiza Ottilia, ca semn al respectului nostru deosebit, din voe liberă o am ales, proclamat și declarat ca doctor de onoare la Universitatea noastră în științele de arte frumoase și filosofice. Despre ce ca dovadă i-am estradat diploma de onoare provădută cu subscrierile obișnuite și întărită prin sigilul mai mare al Universității noastre.

Budapesta, în 13 Octombrie anul 1897.

Dr. Herczegh Mihály m. p. doctor
în științele iuridice, avocat în legile

cambiale și civile, profesor ordinar al dreptului civil, profesor îndreptăți al dreptului privat ung., membru a comisiunii esaminătoare pentru esamenul I. și II. fundamental, președinte al comisiunii pentru esamenul de stat, fost decanul facultății iuridice ș. a. Rector al universității regung.

Dr. Fröhlich Isidor m. p. doctor al științelor filosofice, profesor în științele fizice teoretice și profesor îndreptătit al științelor fizice experimentale, membru în comisiunea de stat esaminătoare pentru profesori, membru al academiilor de științe ung., doctor de onoare al Universității din Glasgow ș. a. ș. a. decanul și președintele facultății filosofice. —

Revisuirea legii de pressă. Ministrul unguresc de justițiă Erdély a însărcinat pe diaristul guvernamental Kenedy Géza, redactor la „Pesti Hirlap“, să pregătescă un proiect de lege nou despre pressă. Este știut, că noua reformă introduce în legea de pressă sistemul cenzurii. Prin ea, responsabilitatea nu cade numai asupra redactorului responsabil, a autorului și a tipografului, ci și asupra întreprindătorului, s'eu editorului de diar. — Minunat progres al ideilor liberale!

Turcia se pregătesce. „Kölnische Zeitung“ primese din Cetinje scirea, că după informațiuni sosite din Scutari o mulțime de expeditori pentru armata turcescă au primit ordin să se îngrijescă urgent de a trimite proviziuni suficiente unei armate de 16,000, ce va pleca în Albania. *Tote proviziunile de cereale au fost cumpărate pentru armata turcescă.* Scirea aceasta a cauzat mare amărăciune în Muntenegru, deore-ce se crede, că pregătirile turcesce sunt îndreptate contra mișcării montenegrine din Albania, despre care este știut, că stă în legătură cu agitațiunile bulgăresce în Macedonia, cari neliniștesc Pôrta în mare măsură.

Germanizarea Polonilor. Puternica împărățiă germană, locuită de aproape 50 milioane supuși germani, nu p'ote suferi câteva sute de mii de Poloni și face tot posibilul ca să-i germanizeze. Acțiunea în direcțiă această a pornit-o deja Bismarck pe când era cancelar, fără de a ține semnă, că lumea cultă îl va judeca. C'un fond național de 50 milioane mărci Bismarck a cumpărat tôte proprietățile Polonilor din Posen și Prusia sudică, le-a parcelat și a colonizat pe ele țărani germani. Polonii s'au ap'erat c'o rară statornicie și, înființând bănci, au susținut puternic concurența germană, au cumpărat înșiși proprietățile conaționalilor cufundați în datorii și au răscumpărat o mare parte din acele, cari ajunseră în mână Germanilor. Guvernul german e neplăcut atins de aceste

Contele vorbia repede, accentuând viu tot cuvântul cu simplitatea și bunăvoința, care erau o însușire a lui și care adese-ori aducea în perplexitate pe tinerii funcționari.

Mulțămesc, Escelență! d'ise Bacalin. Sunt destul de sănătos și nu cer concediu pentru a-mă recrea.. Ași dori să mă duc în Serbia.

Contele îl privi cu mirare.

— În Serbia? ah? Ce-i, nu cumva vrîi să te bați?

— Vrîu într'adevăr să mă bat, Escelență, d'ise Bacalin suridînd. Pe fața lui însă se ivi în momentul următor o trăsătură mai serioasă. Contele, atent, observă această și începă a vorbi în alt ton.

— Mi-ar plăce să vorbesc cu d-ta, Stepanici. Nicolai... d'eu vești cât lucru am! Du-te numai... Dumnețeu să-ți dea tot binele... du-te cu Dumnețeu...

Bacalin se sculă de pe scaun și se depărtă. În birou, unde i-se făcă pașaportul, se adunară câțiva colegi de-ai lui. Li cunoscea foarte puțin, căci nu obișnuiau să schimbe decât câte-va cuvinte și o strîngere de mână cu ei. Nici o intimitate nu

era între d'ensii. Acum după ce își spusese unuia intențiă de-a merge în Serbia, ômenii acești îl incunjurară ca pe un vechi amic.

În decursul conversației eși la ivelă, că tocmai cu câte-va minute înainte de venirea colegului, s'au decis de-a oferi două la sută din l'efa lor pentru cauza Slavilor până la sfîrșitul războiului. Câți-va au iscălit și mai mult.

— Într'adevăr te invidiez, d'ise unul. D'eu n'ași avé copii și nevastă, așa merge și eu.

Bacalin abia pută eși din birou. Colegii îl însoțiră până în coridor și i strîngeau mână; unii dintre ei erau cu desăvîrșire mișcați. D'eu și în sufletul lui se deșteptă un sentiment trist și vesel tot-odată, și cu sinceră afecțiune reîntorse strîngerile de mână.

Căștigarea pașaportului nu-i făcă nici o greutate, putea să plece chiar și a doua zi. În oraș nu-l mai reținea nimic. Dintre cunoscuții mai de-aprope mulți se duseseră pe la sate. Bacalin însă sciea, că nu-i este iertat să se depărteze înainte de ce și-ar fi luat rămas bun dela familia unchiului

s'eu. Acesta era om cu mare influență, asta însă nu-l interesa pe Bacalin, care până acum n'a solicitat protecțiă nim'ei. Tot ce avea dela această familiă, era primirea bună ce o întâmpina tot-déuna în sinul ei, și atât mătușă-sa cât și copiii îl tractau cu atențiune și iubire. D'eu nu și-ar lua adio dela ei, toți i-ar face imputări, s'ar sup'era cu tot dreptul. Nu, dela d'ensii trebuie să-și iee rămas bun...

Peste vară unchiul s'eu petrecea în Peterhoff. Era o frumoasă di de Duminecă; de sigur va avé ôșpeți. D'eu va merge înainte de prânț, de sigur va fi reținut la masă. Mai bine va fi de se va duce cu trenul dela 6 ore d. a. Apropiându-se de veranda vilei zidită cu gust rusesc, Bacalin s'a convins, c'a avut dreptate în presupunerea sa, că va afla ôșpeți la unchiu s'eu. Din verandă se pută auți conversațiă viuă a mai multor persoane. De după perdelele lăsate eșia fum de țigară, care se lăția încet printre tufiș în aerul liniștit și rourat.

Bacalin mergea pe cărarea grădinei, când etă că alergă spre el o fată tînără și sveltă. Era nepôta lui, Lisa.

— Nicolai, ce te aduce aici? Din ce

călătoriă te-ai reîntors? îl întrebă ea dându-i mână.

— Din drum, Lisa și în drum, răspunse Bacalin sărutându-i mănățele.

— Da! Ai fost la sat... Ei, și acum încărău mergi? Êrăși în străinătate? La Paris?

— A-i găcit'o, da, în străinătate, însă nu la Paris, ci în Serbia... Voiți fi voluntar...

Lisa tocmai voia să ridă, d'eu privind în fața lui Bacalin, vești, că nu-i glumă.

— Nicolai! tu — voluntar? Iartă-mă, d'eu nu-o pot crede... Vorbesci serios? Te-ai hotărît?... O vei face?...

— Astfel de lucruri nu se obișnuesc a-se descoperi decât după o serioasă decisiune. Măne deja voi pleca și de aceea am venit să-mi iau adio dela voi.

— Nu înțeleg, nu înțeleg! d'ise Lisa mirându-se. Este adevărat, că trebuie să dăm ajutor, e imposibil de-a nu ajuta... la noi se și fac mereu colecte... apoi iau mereu recruți, facem scame, d'eu ca să mergi însuși! voluntar!... Ce fel de voluntar va mai fi și din tine, Nicolai? Tu nici-odată n'ai fost în război, ba nici că

resultate ale Polonilor, d'ér totuși nu renunță la planul germanisării Polonilor. In adunarea imperiului dela 3 Martie din Berlin guvernul a făcut să se voteze un proiect de lege, prin care se ridică fondul de espropriare în Posen la 100 milioane mărci. Deputații poloni au protestat contra proiectului, — d'ér fără rezultat. Singurul catolic și radicalii au fost pe partea lor. — Nu-i vorbă, Ungurii „noștri“ au dela cine învăța și cu cine a-se ap'era când e vorba de maghiarizare!

SCIRILE ȚILEI.

— 23 Februarie v.

Ministrul Wlassics și serbarea Țilei de 11 Aprilie. Ministrul unguresc de culte și instrucțiune a dat o circulară către toți directorii dela școlile de stat, confesionale și comunale, în care dispune asupra sărbătorii de 11 Aprilie. Ministrul ordonă, că de aici înainte să se serbeze în școlile Țina ac'asta, care însă dec'ă cade în Ți de Dumineca s'eu de altă sărbătoare, atunci memoria ei *trebuie* serbată în altă Ți ce urmeză. Serbarea constă în aceea, că unul dintre membri corpului didactic ține un discurs despre legile aduse de dieta din 48 și sancționate la 11 Aprilie, apoi va vorbi despre isprăvile unguresc' din 15 Martie, despre proclamarea libertății presei, și a egalității de drept, ér tinerimea va cânta cântece patriotice și va debuta prin declamațiuni. Ordonanța-circulară a lui Wlassics este aplaudată de într'ega presă maghiară. Ac'asta e tot așa de firească, pe cât de firească va fi nemulțămirea ce-o va produce ea în sinul naționalităților nemaghiare, că-roră li-se impune astfel o serbare cu caracter șovinist maghiar.

Starea archiducesei Stefania s'a schimbat de-odată în foarte rău. Țina de 4 l. c. o petrecu archiducesa-v'eduvă destul de bine și medicii sperau, că b'ola e pe cale de a se ameliora. Peste no'pte însă starea archiducesei a devenit pe neașteptate cât se p'ote de rea, așa că chiar medicii curanți nu speră, că organismul fizic al bolnavei va put'ă rezista b'olei. Archiducesa a fost cuprinsă de-o t'usă estra-ordinar de mare, erau momente când ea nu putea să respire. Medicii s'au v'edut nevoiți a recurge la cele mai extreme m'asuri, d'ér înzadar. S'a chemat profesorul *Dr. Auchenhaler*, consilier de curte, care se grăbi a merge. El însă, v'ed'nd pericolul, trimise îndată după profesorul *br. Wiederhofer*, care esaminând bolnava, ceru să fiă chemat și profesorul *Dr. Neusser*. Majestatea Sa a fost avisat dimineța despre starea archiducesei. Monarhul se duse îndată la patul ei. Am'endouă plămânile bolnavei sunt în mare aprindere. Fața archiducesei e palidă-mortală și vocea abia 'i-se aude. In tot momentul se așteptă catastrofa.

mi te pot închipui în costum militar.

— Nici eu nu mi-te pot închipui pe tine ca nevastă și totuși te vei mărita și se va alege din tine...

— Vecinic aceste b'ădărănii? Țise Lisa cu fața reproșantă apoi adause: Scii, că tata s'a înduplecat în cele din urmă și Țilele aceste voiți colecta și eu printre oșpeții din Peterhoff?... Aici, Țeu, viața este foarte monotonă; mie tocmai im' place distracția de a colecta... Ei, d'ér la ce mai stăm aici? S'ă mergem în verandă, acolo se află toți ai noștri cu oșpeții.

Lisa alergă înainte și când Bacalin ajunse dinaintea mesei încărcate cu mize-luri și cafele negre, sciau deja toți, că Nicolai se duce ca voluntar în Serbia. A fost primit foarte bine. Femeile și fetele obiicnute de mult cu espresiuinea indiferentă și abătută a feții sale, îl priviau acum cu curiositate. Decisiunea sa o primiră cu ore-care mirare, d'ér tot-odată cu cea mai sinceră aprobare, așa, că însu-și unchiul s'eu, care nu iubia nimic aventuros și ce trecea regulele convenienței, află și el vrednică de laudă hotăr'irea nepotului s'eu.

(Va urma).

Fundațiune. Cetim în „Biserica și Școla“: Eredit'orea r'eposatului asesor și referent școlar din Arad *Dr. G. Popa, Ana Popa*, a făcut în amintirea r'eposatului ei frate o fundațiune de *una miu florin* cu menițiunea, ca interesele să se întrebuinteze pentru ținerea unui parastas în fiă-care an în biserica din Campani, precum și pentru scopuri școlare-culturale.

Coloniștii români din Moravia. Din Moravia guvernul român a primit cereri dela vechi coloniști Români, despre cari mai întâiu a scris regretatul *Marțian*, de a li-se da pământuri în Dobrogea, unde ar dori să fondeze câte-va sate românesc'. Cererea lor, Țice „*Drapelul*“, cu anevoie va fi realizată, căci se cere o anumită lege, de'orece până ađi ei nu sunt cuprinși între Români, cari, după Constituțiune, au privilegiul simplei recunoșceri.

Budapesta — cuib jidovesc. Ne aducem aminte, că unele foi unguresc' au scris mult și de repeți-te-or'i, că archiducele *Otto* se va stabili permanent la Budapesta. „*Arad és Vidéke*“ publică acum o notiță, care se referă la balul curții, ce s'a dat în Buda și la care a luat parte și archiducele *Otto*. In notița ac'asta se Țice, că o damă din societatea înaltă a folosit ocazia de a-și exprima înaintea archiduce-lui însuflețirea „patriotică“ asupra planului, după care el (archiducele) se va stabili în Budapesta. La ac'asta archiducele a r'espuns: „*Keine Idee! Es fällt mir gar nicht ein, mich in so Juden Nest hinein zu setzen*“. Pe românesce: „Nici vorbă! Nici că mi-a trecut prin minte de a mă stabili într'un astfel de cuib jidovesc“ — cum e Budapesta.

Proclamațiã socialistă. Conducerea partidei social-democrate din Ungaria a dat o proclamațiã, care a fost împărțită în 20,000 esemplare în Peșta și în 100,000 esemplare în într'egă ț'era. Proclamațiã e scrisă în ton foarte aț'ător. Ea injură guvernul, aț'ăta la revoluțiã și Țice, că conducătorii espulsați vor purta tăciunele mișcării în într'egă Ungaria. Proclamațiã esclamă: Vom învinge, chiar dec'ă guvernul ar trimite contra noastră pe toți diavolii infernului! Poliția din Peșta n'a aflat despre ac'astă proclamațiã dec'at târziu după răspândirea ei. O mulțime de socialiști au fost arestați, ér esemplare din proclamațiã, cari n'au putut fi trimise, au fost confiscate.

Preoțiinea din Belgia și politica. Din Bruxella se telegraf'ază, că episcopii belgian'i au avut la 4 Martie o consultațiã, în care au dec'is, ca preoții tuturor dieceselor să f'ă opriți a lua parte la intrunirile politice. In urma ac'asta toți preoții au primit ordine dela episcopii lor să se retragă din fruntea Reuniunilor și societăților cu caracter politic.

Rectificare. In numărul de Vineri al f'oiiei noastre, la publicarea suprasolvirilor făcute în favorul Reuniunii femeilor române din Brașov din incidentul petrecerei dela 12 Februarie n. c., s'au străcurat următoarele două erori, pe cari suntem rugați a le rectifica: D-nul *Hagi Theodorachy* din Bucuresc' a suprasolvit *35 franci* (nu numai 30 franci, cum din er'ore s'a publicat), ér d-l *Ioan Sântu*, șef de vamă în Predeal, a suprasolvit *6 fl. v. a.*

Jidanii contra republicei franceze. Din Paris se telegraf'ază, că baron *Alfons Rothschild*, căpetenia Jidanilor din Francia, s'a dus la ministrul-președinte *Meline* și i-a declarat, că până acum el și grupul lui (sindicatul) au observat neutralitate față de actuala formă de guvernament franceză, însă dec'ă se vor mai continua în Paris demonstrațiile antisemite și ofițerii armatei vor observa și pe viitor atitudine contrară Jidanilor, el și soții își vor oferi încrederea și sprijinul altei forme de guvernament, care va ap'era mai bine interesele jidovismului. La ac'asta *Meline* a r'espuns, că el este executorul *opinieii publice franceze*, ér d-l baron să nu-și uite, că

în urma amestecului necompetent al Jidanilor în afacerile statului, *dispozițiã națiunii franceze p'ote să devinã foarte periculoasă pentru toți Jidanii din Francia.*

Serbare în Roma.

— Amintirea Țilei de 4 Martie 1848. —

In Roma, capitala Italiei, s'a făcut la 4 Martie n. o serbare în amintirea proclamării constituției piemontese înainte cu 50 de ani.

Dimineța la ora 8 clopotele din Capitoliu au vestit începutul festivităților. La 6 ore regele *Umberto*, călare, însoțit de contele de Turin, de ministrul de r'esboi și de atașatii militari străini, a plecat în fruntea statului-major la *Esplana de del Macao*, unde a luat revista trupelor. Regele a fost obiectul unor mari ovațiuni. Regina încă era de față în trăsura curții. Părechea regală s'a dus apoi pe *Piazza del Indipendenza*, ca să fiă de față la retragerea festivă a trupelor. „*Evviva!*“ nesfârșite resunară la adresa familiei regale și a trupelor. După ac'asta Majestățile Lor s'au reîntors la Quirinal în jurul căruia era adunată o imensă mulțime de popor, care i-a făcut mari ovațiuni.

La 3 ore d. a. s'a ținut în Capitoliu o adunare festivă, la care au luat parte senatorii, deputații, primarii orașelor mai mari din regat, ministrii, secretarii de stat, corpul diplomatic, notabilitățile dela curte, precum și autoritățile civile și militare. După prezența părechii regale, podesta Romei a cetit o adresă de felicitare și omagiu, primită cu mare însuflețire. Regele a r'espuns, că în ac'astă memorabilă Ți, gândul îi sb'oră la înaintașii lui străbuni și la părintele patriei, cari au început și au sfârșit opera renascerei naționale. „*Vam chemat în Capitoliu — Țise regele — de unde putem admira frumșețile cetății eterne, opera a două civilizațiuni, cari din Roma au luminat lumea, și putem mulțami lui Dumnezeu, care a voit unitatea Italiei, ca patria să fiă mare și fericită. Mărirea veche, conform spiritului epocii, a fost universală, cea nouă e națională. Cea dintâiu a creat Italia, cea de a doua a născut Roma italiană. Prima a fost opera forței, cea din urmă *espresiuinea dreptului* și, ca oricare drept, așa și *Roma italiană este neatacabilă*. Amintirea ac'asta sublimă nu ne prov'ocă nici la cucerire, nici la domnire. Dreptul modern însămnă fiă-cărei națiuni hotar'ele ei. Acest principiu sfânt a realizat epopeia renascerei noastre politice. Regele sfârși vorbirea sa cu cuvintele: „Legătura indisolubilă dintre casa mea domnit'ore și viitorul poporului, care se basază pe armonia între idei și executarea lor, și pe care an oțelit'o nenorocirile și faptele gloriose, va fi bastionă de ap'erare a patriei italiene“.*

Dela Capitoliu familia regală s'a dus la Quirinal în mijlocul ovațiunilor poporațiunii. Dinaintea palatului erau postate Reuniunile cu stindardele lor și cu muzic'i, salutând părechia princiară cu strigăte furt'noase de „*Evviva!*“ Regele mulțami poporului, eșind pe balcon.

Ce s'a petrecut în Țina de 4 Martie în Italia? Regele *Carlo Alberto* a publicat noua constituțiã a micului Piemont, ale cărei puncte principale sunt: religia catolică e religia de stat; celelalte confesiuni sunt tolerate. Parlamentul constă din Senat și cameră. Camerele se intrunesc în fiă-care an. Deputații se aleg pe 5 ani. Regele eșecută puterea eșecutivă.

După publicarea constituției, opinia publică piemontesă ceru tot cu mare insistență dela rege, să p'ășescă în fruntea mișcării italiene îndreptată contra Austriei. *Carlo Alberto*, ca să-și asigure tronul contra curentului republican, declară în 24 Martie r'esboiul Austriei. Austria a trăg'ănat mult r'esboiul. In 23 Martie 1849 însă i-a succes lui *Radetzki* să nimic'escă la Novara armata piemontesă. In urma ac'astei nenorociri, regele *Carlo* ab'đise în fav'orea fiului s'eu *Victor Emanuel*, care încheiă cu Austria o pace încât-va favorabilă, ajutat fiind mult de Anglia.

Țina de 4 Martie așa d'ér are pentru Italieni mai mult o însămnătate simbolică, întru cât adecă în aceea Ți s'a întâmplat, că dinastia de Savoya și-a identificat s'orteza cu tendințele italiene naționale și de unitate.

ULTIME SCIRI.

Bucuresc'i, 6 Martie. Numai ieri s'era târziu s'a terminat procesul duelului *Filipescu-Lahovari*. D-nul *Nicolae Filipescu* a fost condamnat de tribunal pentru delictul duelului la 6 luni închis'ore. *Martorii în duel au fost cu toții achitați.*

Mulțamită publică.

Subscrisa familiã r'ogă pe sti-matul public din Blașiu, precum și pe toți pretinii și cunoscuții, să prim'escă sincera mulțamită pentru simțămintele de condolență manifestate din incidentul trecerei la cele eterne a iubitului și neuitatului fiu respective frate, *Emil*, întâmplată în 13 Februarie.

Blașiu, 4 Martie n. 1898.

Familia G. Muntean.

DIVERSE.

Anutimpul în 1898. Conoscutul meteorolog *Reihard E. Petermann*, deja de un lung șir de ani adună datele privit'ore la anutimpurile fiă-cărui an, făc'nd apoi din acele conclusiuni la anutimpurile anilor viitori. Astfel în restimp 122 de ani, adecă dela 1775 până la 1897, în patru-Țeci de erni, luna Ianuarie și Februarie au fost dom'ole, ca și în anul acesta. In cei 40 de ani în 13 ani primăvara și vara, numai câte o lună-două, au fost dom'ole, în 9 ani câte trei luni, pe când în 18 ani câte 4 până în 6 luni au fost dom'ole. Datele aceste se refer numai la anii dela 1775—1897. A prof'eti însă anutimpul anului 1898 din datele de până acum, țeste foarte greu. De'orece presupunerea, că și în viitor după erni dom'ole vor urma primăveri calde și veri fierbinți, nu se p'ote lua ca sigură. Apoi nici nu-i eschis, că tocmai anul acesta p'ote să fiă num'erat între anii în cari după erni dom'ole au urmat primăveri reci și veri dom'ole. S'ă ne înt'orcem însă numai la cei 25 de ani din urmă. In anul 1896—97 erna a fost dom'olă, pe când ernile anilor 1886—96 n'au fost tocmai dom'ole, ci t'ote aspre. Dela 1886—97. opt primăveri au fost reci și în nici o vară temperatura n'a trecut peste gradul normal. Din aceste date putem conchide, că următoarele primăveri și veri cum vor fi: calde ori reci? E posibil și aceea, că vara din anul acesta să fiă r'ecor'osă, d'ér e mai probabil că să fiă fierbinte. Dintre cei 25 de ani trecuți din urmă, în 15 ani luna lui Martie a fost caldă, în anul trecut însă ac'astă lună a fost foarte r'ecor'osă. Din ac'asta putem conchide, că în luna Martie vom av'ê Țile reci. Luna lui Aprilie, luând în considerare, că în cei trei ani din urmă trecuți a fost rece, în ăst an e posibil să fiă mai caldă. Mai mult putem spera însă, că în anul acesta vom av'ê un Mai frumos, de'orece ac'astă lună deja din 1891 n'a trecut peste temperatura normală. In anul trecut luna Iunie a fost caldă, și a fost ree în anii 1890—1896. Luna Iulie a fost mijlociu caldă numai în anii 1894 și 1895; luna August a fost fierbinte în anii 1883 și 1897. Peste tot vară ferbinte n'am avut din 1881. Mai potrivit este dec'ă se ia în ajutor statistica anutimpurilor. Dec'ă luăm ac'asta de bază, putem cu multă siguritate afirmă, că după erna dom'olă din anul acesta, *jumătatea întâia a primăverei va fi rece*, și numai jumătatea a doua va fi mai caldă, tot mai caldă, așa că vara anului c. va fi foarte fierbinte.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșlar**

Redactor responsabil: **Gregoriu** ve- mai bun,

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Martie 1898.

Renta ung. de aur 4%	122.30
Renta de corone ung. 4%	99.55
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	120.15
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.50
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	122.10
Banuri rurale ungare 4%	97.30
Banuri rurale croate-slavone	97.75
Imprum. ung. cu premii	158.25
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	141.—
Renta de argint austr.	102.45
Renta de hartie austr.	102.35
Renta de aur austr.	123.—
Losuri din 1860	143.60
Actii de-ale Banței austro-ungara.	929 —
Actii de-ale Banței ung. de credit.	381.50
Actii de-ale Banței austr. de credit.	364.90
Napoleonori	9.52 1/2
Marcii imperiale germane	58.70
London vista	120.15
Paris vista	47.52 1/2
Rente de corone austr. 4%	102.75
Note italiene.	45.25

Cursul pieței Brașov

Din 7 Martie 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.48	Vënd.	9.51
Argint român. Cump.	9.48	Vënd.	9.47
Napoleon d'or. C. mp.	9.51	Vënd.	9.53
Galbeni	Cump.	5.60	Vënd. 5.65

Ruble Basesci Cump.	127.—	Vënd.	127. 1/2
Marcii gemane Cump.	58.50	Vënd.	58.75
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	10.78
Serie. fono. Albina 5%	101.—	Vënd.	102 —

UN SILVICULTOR român cu experiență și cu praxă în serviciul statului său pe vr'un domeniu particular, **pöte afla ocupațiune imediat pe domeniile Domnului G. Gr. Cantacuzino** fost președinte al senatului României.

Doritorii de a ocupa acest post să trimită pe adresa D-lui G. Gr. Cantacuzino, București, calea Victoriei Nr. 167 următoarele acte:

- a) Diploma de absolvare a unei școle speciale de agricultură.
- b) Certificat că a servit la stat, său pe vr'un domeniu particular.
- c) atestat de bună purtare.
- d) știință de carte românească.

12—15,150.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu și în tutungeria M. Gross.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Pilulele pentru curățirea sângelui ale lui I. PSERHOFER

3—3,138

mai nainte numite: „PILULELE UNIVERSALE“ cari merită cu tot dreptul acest nume din urmă, deoarece abia sunt morburii, la cari aceste pilule se nu-și fi avut efectul lor excelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăpăte și puține familii se vor afla la cari ar lipsi o mică proviziune din acest medicament de casă excelent. S'au recomandat și se recomandă de către mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei mistuirii și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea maștelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri hămorhoide (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bôlelor ce isvorăsc din acesta, precum: gâlbinare, dureri de cap nervoase ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrează așa de ușor, încât nu pricinuesc nici cele mai dureri și pentru aceea le pöte folosi și cele mai slăbite persoane, chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă un sul cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr.

N. B. În urma lăpărei lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume „Pilule purificătoare de sânge ale lui I. Pserhofer“ și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitura I. Pserhofer, și cari pörtă pe capacul cutiei tot aceeași iscălitură în colöre roșie.

Dintre nenumăratele scrisori, prin cari consumenții acestor pilule mulțămesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lăsăm să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebunțat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoește de a mi trimite 15 suluri din esceleentele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu această ocazie Vă aduc mulțămirea mea pentru efectul de minune al pilurilor D-tale.

Cudistinsă stimă,

Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnic 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fost voința lui D-șeu că pilulele D-v. au ajuns în mâinile mele, și rezultatul dela acestea îl atribui D-v. Mă recisem în patul de leusă ast-fel încât nu mai puteam lucra și aș fi sigur deja mörta, dacă nu m'ar fi scăpat minunatele D-v. pilule. D-șeu să vă binecuvintese de mii de ori. Am confiența, că pilulele D-v. mă vor face de tot sănătoasă, așa precum a folosit și altora.

Theresia Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele mătușei mele de 60 ani îți exprim cea mai călduroasă mulțămire. Dênsa a suferit 5 ani de oatar la stomac cronic și de apă. Vięta i era un chin și se credea deja de perdută. Prin întâmplare a căpatat o cutiă cu esceleentele D-v. Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebunțare mai îndelungată s'a vindecat.

Cu distinsă stimă, Iosefa Weinzettel.

Eichengraberamt bei Gföhl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rögă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevăr folositoare și esceleente. Nu pot întrelăsa fără ca să Vă exprim recunoștința mea în privința valörei acestor pilule, și le voi recomanda unde numai se va puté tuturor suferinșilor. Vă autorisez, ca această a mea mulțămită să o folosiți după plac și pe cale publică. Cu distinsă stimă Ignaz Hahn.

Gotschdorf bei Köhlbach, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rog a-mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele D-v. universale purificătoare de sânge. Numai minunatelor D-v. pilule am să mulțămesc.

că am scăpat de o suferință de stomach, care m'a chinuit 5 ani. Aceste pilule n'are să-mi lipsescă nic-odată și esprim prin această mulțămirea mea cea mai călduroasă.

Cu cea mai mare stimă. Ana Zwickl.

Liquer Bernhardiner din plante de Alpi, dela W. O. Bernhard în Brägenz, O sticlă 2 fl. 60 cr., o jumătate sticlă 1 fl. 40 cr., 1/4 de sticlă 70 cr.

Alifă americană, cel mai bun mijloc în contra tuturor suferinșelor rheumatice și durerilor la șira spinării, junghiuři, ischias, migreuă, dureri nervoase de dinți, dureri de cap, junghiuři la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Minunatul balsam englezesc, dela I. Pserhofer o sticlă 50 cr.

Balsam contra degerăturii de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscută ca cel mai sigur remediu contra suferinșelor de degerătură de tot felul, precum și spre vindecarea ranelor förte învechite, 1 borcan 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Stoll, Kolapreparate, esce'nt mijloc pentru întărirea nervilor, la dureri de stomac și la bôle de nervi.

Balsam în contra gușilor de I. Pserhofer, mijloc probat în contra umflăturii la gât. Un flacon 40 cr. cu trimiterea francată 65 cr.

Esență de vięta, (Picăturile din Praga) în contra stomacului stricat, mistuirii rele, greutăți de tot felul, un medicament de casă esceleent, 1 flacon 22 cr. 12 flacoane 2 fl.

Sirup de plantagină de I. Pserhofer un medicament de casă förte cunoscut și esceleent în contra catarului, răgușelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr. 2 sticluțe dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada Tannochinin de I. Pserhofer, de un lung șir de ani recunoscută de medici ca cel mai bun mijloc pentru cresserea părului. Un borcan elegant adinstat 2 fl.

Plastru - universal, de prof. Stuedel, la rane din lovitură și impuns, la tot felul de bube rele și la unflături învechite, ce se sparg periodic la picöre la deget, la rânile și aprinderile de țșe și la multe alte suferinșe de acest sau s'a probat de multe ori. Un borcan 50 cr., cu trimiterea francoată 75 cr.

Sare universală purgativă, de A. W. Bullrich. Un medicament de casă esceleent contra tuturor urmărilor digestiunii stricate, precum: durere de cap, ametăla, cărcet la stomach, acrăla în gât, suferinșe hămoridale, constipațiune etc. Un pachet 1 fl.

Afără de preparatele aci amintite se mai află töte specialitățile farmaceutice indigene și streine, anușate prin töte diarele austro ungare și la cas, când unele din aceste specii nu s'ar afla în deposit se vor procura la cerere prompt și ieftin Trimiterile prin poștă se efectuează lute, dacă se trimite prețul înainte, comande mai mari și cu rambursă a prețului.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a căror instrucțiune este provădută cu iscălitura I. PSERHOFER, și cari pörtă pe capacul flă-cărei cutii tot aceeași iscălitură în colöre roșie.

Veritabilitatea e garantată prin marea de contravenție, a cărei imitare se pedepsece cu rigöre.

I. PSERHOFER farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.